

שתי משניות ליום משנה שלמה

יו"ל ע"י משנה שלמה
העמותה להנחלת אהבת התורה
ואהבת ישראל (ע"ר)

מס' עמותה: 580553329

משנה שלמה עמותה
להנחלת אהבת התורה
ואהבת ישראל (ע"ר)

טל': 052-5802345 מייל: mishna.shlema@gmail.com
כתובת: עין שמש 23 גני תקווה 55900

פרויקט שתי משניות ליום - לעילוי נשמת
הרה"ק רבי אברהם מתתיהו ב"ר מנחם נחום זצוק"ל כ"ק האדמו"ר מסטפנסט
הרה"ק רבי חיים זאנוויל ב"ר משה זצוק"ל כ"ק אדמו"ר מריבניץ

"תנא דבי אליהו כל השונה הלכות בכל יום מובטח לו שהוא בן העולם הבא שנאמר: "הליכות עולם לו"
אל תיקרי הליכות אלא הלכות". - רש"י: הלכות - משנה וברייתא, הלכה למשה מסיני.

הלימוד היומי לעילוי נשמת
הגה"ק רבי שמריהו יוסף חיים בהג"ר ישׂראל יעקב זצ"ל
הרה"ק הר"ר אלימלך ב"ר אליעזר ליפמן זצ"ל
הרה"ק רבי אביגדור בהג"ר אריה לייבוש זצ"ל
הגה"ק רבי יצחק אלחנן ב"ר ישׂראל איסר ספקטור זצ"ל

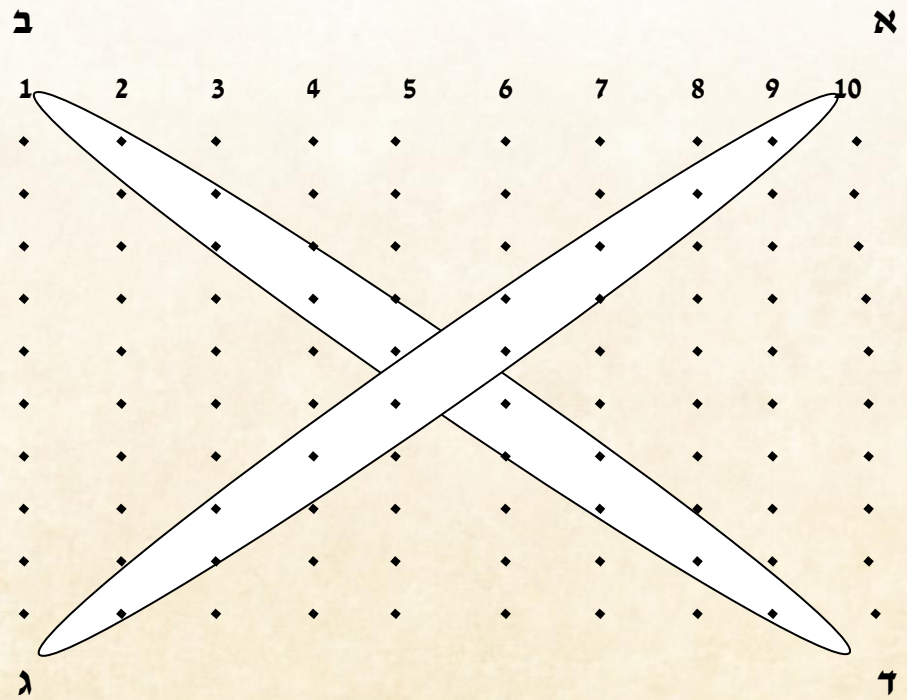
משנה ח'

מי שְׁהוּ לוֹ עֶשֶׂר שׁוֹרוֹת שֶׁל עֶשֶׂר עֶשֶׂר פְּדֵי יַיִן ובכל שורה עמדו עשרה כדים (ראה ציור מטה), ובסך הכל היו לו מאה כדים (הכד נקרא במשנה גם חבית), **וְאָמַר** בעל כדי היין: **שׁוֹרָה הַחִיצוֹנָה אַחַת מֵעֶשֶׂר** שורה אחת חיצונה, שיש בה עשר כדים, תהא מעשר ראשון על מאה הכדים, **וְאֵין יָדוּעַ אֵיזוֹ הִיא** השורה החיצונה שאליה התכוון, שהרי יש כאן ארבע שורות שהם נחשבות חיצוניות מארבע הצדדים: א-ב, ג-ג, ד-ד, א-א, ונמצא שבכל אחת מהשורות החיצוניות הללו יש כד אחד שהיא ספק תרומת מעשר - אזי מה שהוא עושה במקרה כזה: **נוטל שְׁתֵּי חֲבִיּוֹת לוֹכְסָן** באלכסון, כלומר שתי החביות שבקצות כל אחת מהאלכסונים היינו: א ו ג, או ב ו ד, לפי שכל חבית שבקצה האלכסון נמנית עם שתי השורות החיצוניות, כגון החבית א נמנית עם שורות א - ב, א - ד, והחבית ג נמנית עם השורות ג - ד, ב - ג, לפיכך כשהוא נוטל את שתי החביות א ו ג, או ב - ד, נמצא שהוא נוטל מכל השורות החיצוניות, ושתי החביות הללו הן ספק תרומת מעשר וכל שאר החביות מותרות. והוא מוכר את שתי החביות הללו לכהן בדמי תרומה של חבית אחת, שכן חבית אחת הוא חייב לתת לכהן כתרומת מעשר. ואם אמר: **חֲצִי שׁוֹרָה הַחִיצוֹנָה אַחַת מֵעֶשֶׂר** היינו חמש חביות שבחצי השורה החיצונה יהיו מעשר ראשון, **וְאֵין יָדוּעַ אֵיזוֹ הִיא** חצי השורה החיצונה שאליה התכוון, שהרי יש כאן שמונה חצאי שורות חיצוניות, ונמצא שבכל חצי שורה חיצונה יש חצי חבית של ספק תרומת מעשר - **נוטל אַרְבַּע חֲבִיּוֹת מֵאַרְבַּע זְוִיּוֹת** א ב ג ד, שכל אחת נמנית עם שני חצאי שורות חיצוניות, ונמצא שיש בידו חבית מכל חצי שורה חיצונה, וחציה של כל חבית מארבע החביות הללו הוא ספק תרומת מעשר, וכל השאר מותר. וארבע החביות שנטל (היינו החצי מכל אחת) הוא מוכר לכהן חוץ מדמי חצי חבית שחייב לתרומת מעשר. ואם אמר **שׁוֹרָה אַחַת תֵּהא מֵעֶשֶׂר** ראשון, ולא אמר חיצונה, **וְאֵין יָדוּעַ אֵיזוֹ הִיא** השורה שאליה התכוון, ונמצא שחבית אחת בכל שורה היא ספק תרומת מעשר - **נוטל שְׁתֵּי שׁוֹרוֹת לוֹכְסָן** עשר חביות שבאלכסון, מ-א עד ג, או מ-ב עד ד, ונמצא נוטל חבית אחת מכל שורה, ואלו עשר החביות הן ספק תרומת מעשר, ומוכרן לכהן חוץ מדמי חבית אחת שחייב לתת כתרומת מעשר, וכל השאר מותרות. ואם אמר: **חֲצִי שׁוֹרָה אַחַת מֵעֶשֶׂר** ראשון, **וְאֵין יָדוּעַ אֵיזוֹ הִיא** חצי השורה שהתכוון אליה, ונמצא בכל חצי שורה חצי חבית של ספק תרומת מעשר - **נוטל שְׁתֵּי שׁוֹרוֹת לוֹכְסָן** כל החביות שבשני האלכסונים, היינו מ-א ועד ג, וכן מ-ב ועד ד, ונמצא נוטל חבית אחת מכל חצי שורה, וחציה של כל חבית מעשרים חביות אלו, הוא ספק תרומת מעשר, ומוכרן לכהן חוץ מדמי חצי חבית שחייב לתרומת מעשר, וכל השאר מותר. ואם אמר **חֲבִית אַחַת מֵעֶשֶׂר** ראשון, **וְאֵין יָדוּעַ אֵיזוֹ הִיא** החבית שעשאה מעשר - **נוטל מִפֶּלַח חֲבִית וְחֲבִית** עשירית מכל חבית לתרומת מעשר, שכל אחת היא ספק מעשר, ומוכר את כל העשריות לכהן חוץ מדמי עשירית אחת שחייב לתרומת מעשר.

לעילוי נשמת

מורי ורבי הרה"ק יצחק יגן ב"ר יעקב ורחל זצוק"ל
מור"ר אבי דוד שלום ב"ר שלמה דב וברכה שיפמן ע"ה
הרבנית פעריל דבורה ע"ה בת הרב ישראל צבי יאיר
מרת חיה רויזא בת מוה"ר נטע צבי שלאינגר ע"ה

לקבלת המשנה היומית למייל או לוצאפ ולהנצחות
ניתן לשלוח מייל לכתובת: mishna.shlema@gmail.com
או לשלוח הודעה לנייד: 052-5802345 או: 053-4287288

סליק מסכת דמאי

הקדמה למסכת

בתורה נכתב: "את חוקותי תשמרו, בהמתך לא תרביע כלאיים, שדך לא תזרע כלאים, ובגד כלאיים שעטנו לא יעלה עליך" (ויקרא יט, יט) ועוד נאמר: "לא תזרע כרמך כלאים פן תקדש המלאה הזרע אשר תזרע ותבואת הכרם - לא תחרוש בשור ובחמור יחדיו- לא תלבש שעטנו צמר ופשתים יחדיו" (דברים כב, ט- יא) פסוקים אלו כוללים את חמש האזהרות על חמישה סוגי כלאיים.

א. 'שדך לא תזרע כלאיים' - זוהי אזהרה על כלאי זרעים שלא לזרע יחד שני מינים בשדה, כגון חיטה ושעורה או פול ועדשה. אזהרה זו כוללת גם את איסור 'כלאי הרכבה', היינו שאסור להרכיב שני מינים זה על גבי זה, כלומר שאסור לקחת יחור (ענף רך) ממין אחד ולהכניסו בתוך אילן ממין אחר, באופן שע"י כך יתאחו וייעשו כגוף אחד.

ב. 'לא תזרע כרמך כלאיים' - זוהי אזהרה על כלאי הכרם, שלא לזרוע מיני תבואה או זרעים אחרים בכרם.

ג. 'בהמתך לא תרביע כלאיים' - זו היא אזהרה על 'כלאי בהמה', שלא לזווג שני מינים שונים של בעלי חיים, כגון סוס וחמור וכיוצ"ב.

ד. 'לא תחרוש בשור ובחמור יחדיו' - אף זו אזהרה על 'כלאי בהמה', שלא לעשות מלאכה בשני מיני בהמות יחד. ומה שכתוב 'לא תחרוש', לאו דווקא הוא, אלא הוא הדין לכל מלאכה, כגון משיכת עגלה וכיוצ"ב. וכן אין הכוונה שהאיסור חל רק על שור וחמור אלא הוא הדין לכל שני מיני בהמות כמו שור וחמור.

ה. 'ובגד כלאים שעטנו לא יעלה עליך' וכן 'לא תלבש שעטנו צמר ופשתים יחדיו' - זו היא אזהרה על 'כלאי בגדים', היינו שאין ללבוש בגד שעשוי גם מצמר וגם מפשתים, ואף אין להעלותו על הגוף בדרך של כיסוי או עטיפה.

בטעם מצווה זו נאמרו כמה דעות. לדעת רש"י 'גזירות המלך הן, שאין טעם לדברי'. ולדעת הרמב"ן, הטעם הוא שהמרכיב שני מינים משנה ומכחיש במעשי בראשית, כאילו יחשוב שלא השלים הקב"ה בעולמו כל הצורך ויחפוץ הוא לעזור בבריאתו של עולם. ולכן נאמר 'את חוקותי תשמרו' כי הן חוקות שמים.

פרק א'

משנה א'

הפרק הראשון של המסכת מפרט מינים של זרעים ושל אילנות ושל בהמות שאינם כלאיים זה בזה.

החטים והזונין אינן כלאים זה בזה זונין הם סוג של גרעינים שחורים הגדלים בין החיטים, ובירושלמי מבואר שאע"פ שאין הזונין ראויים למאכל אדם, מכל מקום שייך בהם איסור כלאיים, לפי שיש מקומות שמשאירים אותם למאכל יונים, ואף מביאים אותם ממקום למקום לצורך האכלת היונים. לפיכך באה המשנה ומלמדת, שהחיטים והזונין אינם כלאיים זה בזה, לפי שהזונין הם זן גרוע של חיטים, והרב מברטנורא מביא טעם נוסף: "לפי שכשהשחיתו דור המבול את דרכם היתה הארץ גם היא מזנה את פירותיה והיו זרעים חיטים ומוציאה זונין, הילכך לא הוי כלאים עם החטים. אבל עם שאר מיני תבואה הוי כלאים".

המשנה מוסיפה לפרט זוגות זוגות של דברים שאינם כלאיים זה בזה: **השעורים ושבלת שועל, הפסמין והשיפון** שהם מיני תבואה הדומים אחד לשני, **הפול והספיר** שאף הוא סוג של פול, **הפרקדן והטפח** שהם סוגים של קטניות, ו**פול הלבן והשעועית** שהם שני סוגי של פול - כל הזוגות הללו **אינם כלאים זה בזה**, מין מזוג אחד ומין מסוג אחר, משמע ממשנתנו שהם כלאיים זה בזה.

[להצטרפות לקבוצת 2 משניות ליום לחץ](#)

[אתר ללימוד משניות ואמירת תהילים לפי שם הנפטר/ת \(קריאה/שמיעה\)](#)

רבינו עובדיה מברטנורא

החטיף

והזונין - קורין לו בערבי זיוא"ן.

אינן כלאים זה בזה - לפי שכשהשחיתו דור המבול את דרכם היתה הארץ גם היא מזנה את פירותיה והיו זרעים חטים ומוציאה זונין, הלכך לא הוי כלאים עם החטים. אבל עם שאר מיני תבואה הוי כלאים. ואף על גב דלא חזי למאכל אדם, מכל מקום כיון שמוליכים אותו ממקום למקום למאכל יונים, הוי כלאים. **השעורים ושבלת שועל** - כל השונים במשנה זוג זוג אינם כלאים זה בזה, אחד מזוג זה ואחד מזוג זה הם כלאים זה בזה. והא דאמרינן במנחות(דף ט.) הבוסמין מין חטים ושיפון מין שעורים, הני מילי לענין חלה שמצטרפין זה עם זה לשיעור חלה, אבל לענין כלאים הוי כלאים זה בזה.

ושבלת שועל - שעורים מדבריים ובלע"ז אר"ב"א.

בוסמין - בלע"ז אספילט"א.

שיפון - בלע"ז סיגל"א. ומשום דבוסמין ושיפון דמו להדדי אינם כלאים זה בזה.

והספיר - יש אומרים ציצרקל"א בלע"ז. אי רמב"ם פירש שקורין לו בערבי מא"ש.

הפרקדן - רמב"ם פירש שהוא זרע דק שקורין לו בערבי גילבא"ן.

וטופח - הוא קטנית שגרריו עגולים לבנים וקורין לו קרטמא"ן. ואני שמעתי שטופח הוא שקורין לו גילבאן.

והשעועית - קורין לה בערבי לוביא"ה.

אינם כלאים זה בזה - אם זרע כל אחד עם בן זוגו.

כל זמן שהטבל מרובה - והוא שיהיה מרובה עשר, והכי איתא בירושלמי.